

ฝายต้นน้ำ (CHECK DAM)

สำนักอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

“...ให้พิจารณาดำเนินการสร้างฝายราคา
ประหยัดโดยใช้วัสดุราคาถูกและหาง่ายในท้องถิ่น
เช่น แบบหินทิ้งคลุมด้วยตาข่าย ปิดกันร่องน้ำกับ
ลำธารขนาดเล็กเป็นระยะ ๆ เพื่อใช้เก็บกักน้ำและ
ตะกอนดินไว้บางส่วน โดยน้ำที่กักเก็บไว้จะซึมเข้าไป
ในดิน ทำให้ความชุ่มชื้นแผ่ขยายออกไปทั้งสองข้าง
ต่อไปจะสามารถปลูกพันธุ์ไม้ป้องกันไฟ พันธุ์ไม้
โตเร็วและพันธุ์ไม้ไม่ทิ้งใบ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธาร
ให้มีสภาพเขียวชุ่มชื้นเป็นลำดับ...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒

“... สำหรับต้นน้ำไม้ที่ขึ้นอยู่ในบริเวณสองข้างลำห้วย จำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี เพราะจะช่วยเก็บรักษาความชุ่มชื้นไว้ ส่วนตามร่องน้ำและบริเวณที่น้ำซับก็ควรสร้างฝาย ขนาดเล็กกันน้ำไว้ในลักษณะฝายชุ่มชื้น แม้จะมีจำนวนน้อยก็ตามสำหรับแหล่งน้ำที่มี ปริมาณน้ำมาก จึงสร้างฝายเพื่อผันน้ำลงมาใช้ในพื้นที่เพาะปลูก ...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๑
ณ อำเภอแม่ลาน้อย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

“... ควรสร้างฝายลำธารตามร่องน้ำเพื่อช่วยชะลอกระแสน้ำและเก็บกักน้ำ สำหรับสร้างความชุ่มชื้นให้กับบริเวณต้นน้ำ ...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๓๒
ณ ดอยอ่างขาง อำเภอฝาง
จังหวัดเชียงใหม่

“....การที่ข้าพเจ้าเตือนให้คนไทยรักษาป่า ไม่ใช่จะเห็นป่าสำคัญกว่าคน แต่ให้ รักษาป่าไว้สำหรับเก็บน้ำจืดไว้เพื่อคน เพราะน้ำมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ข้าพเจ้า จึงขอวิงวอนให้คนไทยช่วยกันรักษาป่าซึ่งเป็นแหล่งน้ำเพียงแหล่งเดียวของประเทศไทย ไว้ให้ดี....”

พระราชดำรัส
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ฝายต้นน้ำ

(CHECK DAM)

ฝายต้นน้ำ หรือฝายชะลอน้ำ คือ สิ่งก่อสร้างขวางแนวทางไหลของน้ำ จากต้นน้ำบนภูเขาสูงสู่พื้นราบเบื้องล่าง หรือกั้นทางน้ำ เป็นเขื่อนเล็กๆ ที่สร้างขวางทางน้ำเพื่อกักเก็บน้ำและดักตะกอนไว้เป็นชั้นๆ ซึ่งปกติมักจะกั้นลำห้วยลำธารขนาดเล็ก ในบริเวณที่เป็นต้นน้ำ หรือพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงให้สามารถกักตะกอนอยู่ได้และหากช่วงที่น้ำไหลแรงก็สามารถชะลอการไหลของน้ำให้ช้าลง และกักเก็บตะกอนไม่ให้ไหลลงไปที่บ่อลำนํ้าตอนล่าง ซึ่งเป็นวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ดีมากวิธีการหนึ่ง

หากลำน้ำสามารถสร้างฝายต้นน้ำได้อย่างเป็นระบบจะช่วยเก็บกักน้ำ ดักตะกอน ทำให้ดินชุ่มชื้น ระบบนิเวศที่ก็จะกลับคืนมา ชุมชนเป็นสุข เพราะจะมีน้ำอุปโภค บริโภค ตลอดปี รวมทั้งมีน้ำเสริมการเกษตรอีกด้วย

ดังนั้นจะเห็นว่าการก่อสร้างฝาย (Check dam) จึงเป็นแนวทางหรือวิธีการหนึ่ง ในการฟื้นฟูสภาพป่าไม้บริเวณต้นน้ำลำธารให้ฟื้นคืนสภาพทางนิเวศที่เหมาะสมและคงความหลากหลายทางชีวภาพแก่สังคมของพืชและสัตว์ ตลอดจนนำความชุ่มชื้นมาสู่แผ่นดินในการฟื้นฟูระบบนิเวศของป่าไม้บริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้ฟื้นคืนสภาพทางนิเวศที่เหมาะสมต่อการเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร

วัตถุประสงค์ในการสร้างฝายต้นน้ำ

1. เพื่อชะลอการไหลและลดความรุนแรงของกระแสน้ำในลำธาร ไม่ให้ไหลหลากอย่างรวดเร็ว ทำให้ระยะเวลาการไหลของน้ำเพิ่มมากขึ้น และทำให้น้ำซึมลงสู่ดินได้มากขึ้น เพิ่มความชุ่มชื้นแก่กระจายความชุ่มชื้นออกไปเป็น

วงกว้างในพื้นที่ทั้งสองฝั่งของลำห้วย ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศป่าต้นน้ำลำธารจะทำให้ความหนาแน่นของชนิดพันธุ์พืชต่างๆ มีมากขึ้นด้วย

2. เพื่อลดความรุนแรงของการเกิดการชะล้างพังทลายของดินและสามารถกักเก็บตะกอนและเศษซากพืชที่ไหลลงมากับน้ำในลำธารบริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธารซึ่งจะช่วยยืดอายุของแหล่งน้ำตอนล่างให้ดินชั้นล่าง และทำให้มีปริมาณและคุณภาพของน้ำมีตะกอนปะปนน้อยลง

3. เพื่อกักเก็บน้ำไว้เป็นแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคของมนุษย์และสัตว์ป่าตลอดจนการเกษตรกรรม อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

4. ช่วยลดความรุนแรงของการเกิดไฟฟ้า เนื่องจากมีการกระจายความชุ่มชื้นมากขึ้น สร้างระบบการควบคุมไฟฟ้าด้วยแนวป้องกันไฟฟ้าเปียก (Wet Fire Break)

รูปแบบของฝายต้นน้ำ

ฝายต้นน้ำอาจจำแนกรูปแบบได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบฝายต้นน้ำตามลักษณะการใช้ประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ฝายเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ฝายเพื่อการชะลอการไหลของน้ำ ฝายเพื่อการคัดตะกอนดินลดการชะล้างดิน ฝายเพื่อการจับน้ำสร้างความชุ่มชื้น

1.2 ฝายเก็บกักน้ำเพื่อการผันน้ำเข้าสู่พื้นที่ไร่นา หรือเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับการใช้ประโยชน์ ซึ่งจะมีโครงสร้างที่แข็งแรงสามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ สร้างโดยวัสดุ ปูนซีเมนต์ มีขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เป็นฝายที่ต้องใช้เงินทุนและมีการออกแบบตามหลักวิชาการอย่างดี

2. รูปแบบฝายตามลักษณะวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง

ในการก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธารแต่ละชนิดจึงมีวัตถุประสงค์และความเหมาะสมของพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้างแตกต่างกันออกไปด้วย จึงได้แบ่งฝายต้นน้ำตามคุณลักษณะทางวิศวกรรมโดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ฝายต้นน้ำแบบผสมผสาน เป็นโครงสร้างวิศวกรรมที่สร้างขึ้นเป็นการชั่วคราว เพื่อขวางทางเดินของน้ำในลำธารหรือร่องน้ำ อายุของโครงสร้างประเภทนี้ขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้เป็นสำคัญ โดยทั่วไปควรมีอายุการใช้งานประมาณ 3-5 ปี และเป็นโครงสร้างที่สามารถทำได้อย่างรวดเร็วด้วยวัสดุที่หาง่ายและราคาถูก โดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ได้แก่ กิ่งไม้ ใบไม้ เสาไม้ ก้อนหิน กระสอบทรายผสม

ซีเมนต์หรือลวดตาข่ายหรือวัสดุที่คล้ายคลึงกันที่สามารถสร้างโครงสร้างชั่วคราวนี้ได้ ความสูงทั้งหมดของโครงสร้างประมาณ 1 เมตร อาจมีชื่อเรียกตามวัสดุที่ใช้หรือลักษณะที่สร้าง อาทิ ฝ่ายผสมผสานแบบไม้ไผ่ ฝ่ายผสมผสานแบบคอกหมู ฝ่ายผสมผสานแบบกระสอบ ฝ่ายผสมผสานแบบหินทิ้ง และฝ่ายผสมผสานแบบลวดตาข่าย เป็นต้น

ตำแหน่งของโครงสร้างควรจะเป็นบริเวณตอนบนของลำห้วยหรือร่องน้ำ และสร้างห่างกันโดยให้สันของฝ่ายที่ต่ำกว่าอยู่สูงเท่ากับฐานของฝ่ายที่อยู่ถัดขึ้นไป แต่อย่างไรก็ตามก็ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจในพื้นที่ที่สำคัญ ทั้งนี้โดยจะสามารถดักตะกอนชะลอการไหลของน้ำและเพิ่มความชุ่มชื้นบริเวณรอบฝ่าย

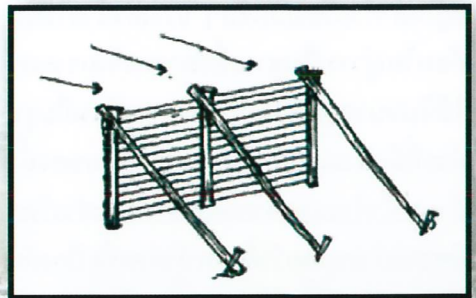
แบบที่ 2 ฝ่ายต้นน้ำแบบกึ่งถาวร ขนาด 3 เมตร มีลักษณะฝ่ายที่สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก คอนกรีตอัดแรง หรือก่ออิฐถือปูน สร้างที่ลำธารกว้างไม่เกิน 3 เมตร ตำแหน่งโครงสร้างควรสร้างบริเวณตอนกลางและตอนล่างของลำธารหรือร่องน้ำ โดยจะสามารถดักตะกอนและเก็บกักน้ำได้บางส่วนในช่วงฤดูแล้งซึ่งมีแบบโครงสร้างและมาตรฐานในการก่อสร้าง

แบบที่ 3 ฝ่ายต้นน้ำแบบถาวร ขนาด 5 เมตร มีลักษณะฝ่ายที่สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก คอนกรีตอัดแรง หรือก่ออิฐถือปูน สร้างที่ลำธารกว้างไม่เกิน 5 เมตร

รูปแบบการก่อสร้างฝ่ายในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

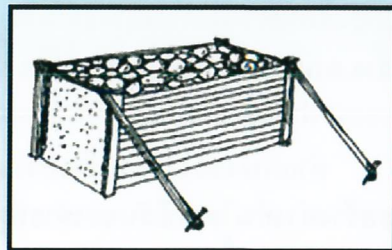
1.ฝ่ายไม้

1.1 ฝ่ายไม้แนวเดี่ยวนั้น เป็นฝ่ายขนาดเล็กกันร่องห้วยที่มีขนาดเล็กไม่ลึกมากนักสัณฐานลำห้วยค่อนข้างราบไม่ชันมากและน้ำไหลไม่แรงมากนักสร้างโดยวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ กิ่งไม้ เป็นต้น

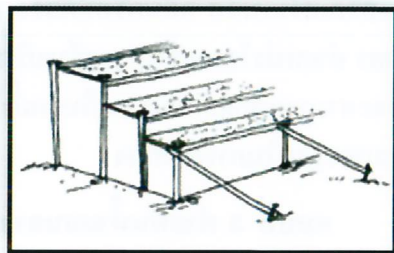
1.2 ฝายไม้แกนดิน เป็นฝายขนาดกลางกั้นร่องห้วยที่มีขนาดปานกลางความกว้าง

ความลึกไม่มากนัก เป็นฝายที่มีความแข็งแรงมากขึ้นจากรูปแบบแรก ก่อสร้างโดยวัสดุไม้ ไม้ไผ่ทำไผ่ในท้องถื่นโดยทำแนวกันเป็น กำแพงไม้สองแนวตรงกลางอัดด้วยดิน เป็นแกนขนาดกว้างของสันแกนประมาณ 1.5-2.0 เมตร และด้านท้ายมีค้ำยันเสริมรับแรงกระแทกในการไหลของน้ำ ลักษณะลำห้วยจะมีขนาดความลึกและความกว้างมากกว่าแบบแรก

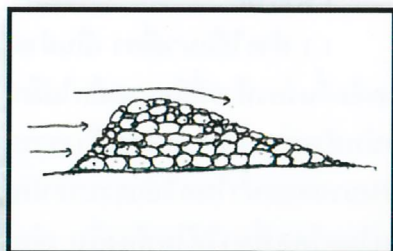
2. ฝายคอกหมู มีลักษณะเป็นฝายไม้

แกนดินหลายๆ ฝายโดยเรียงต่อกันโดยมีความสูงลดหลั่นกันลงมาตามความเหมาะสมของขนาดลำน้ำ และความสูงของตลิ่งห้วย ที่ทำการก่อสร้างฝาย

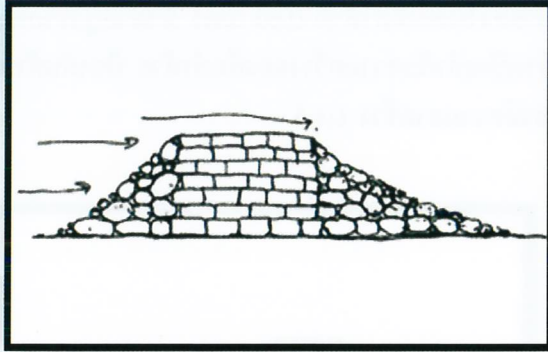

3. ฝายหิน

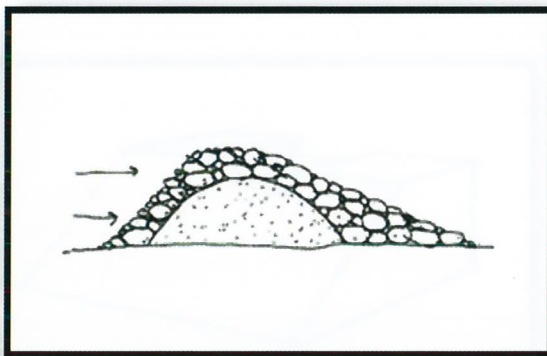
3.1 ฝายหินเรียง โดยการใช้หินที่มี อยู่ในลำห้วยเรียงเป็นชั้นๆ ขวางลำห้วยใช้หิน ก้อนใหญ่วางเป็นฐานเพื่อความแข็งแรงและ ใช้หินขนาดลดหลั่นกันลงมาวางเรียงเป็นรูป ฝายที่มีความลาดเทรับแรงกระแทกของน้ำ ด้านหน้าฝายและลาดเทลงด้านท้ายฝายโดย มีความลาดมากกว่าด้านหน้าฝายเพื่อป้องกันการกัดเซาะฐานฝาย

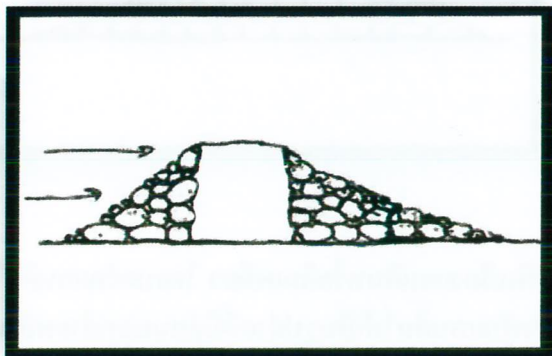
3.2 ฝ่ายหินก่อ ใช้วัสดุหิน กรวดทราย ก่อรูปหินด้วยปูนซีเมนต์เป็นรูปคล้ายสี่เหลี่ยมคางหมู และก่อพื้นท้ายน้ำป้องกันการกัดเซาะฐานฝายท้ายน้ำ

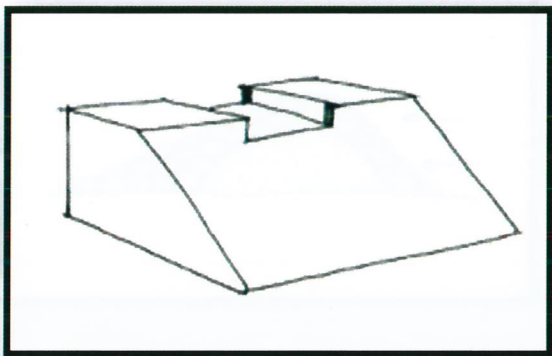
3.3 ฝ่ายหินเรียงแกนดินหรือดินเหนียว โดยบดอัดแกนดินให้แน่นแล้วใช้หินทิ้งขนาดกลางเรียงทับแกนดินให้เป็นรูปฝายที่มีลักษณะคล้ายหลังเต่า ฝายรูปแบบนี้จะมีลักษณะกึ่งถาวรมีความแข็งแรงสามารถรองรับความแรงของน้ำในลำห้วยที่มีความลาดชันปานกลางถึงค่อนข้างสูง

3.4 ฝายหินเรียงแกน คสล. ใช้วัสดุหิน กรวด ทราย ก่อสร้างฝายบนฐานกว้าง 1 เมตร ก่อรูปฝายขึ้นเป็นลักษณะคล้ายกำแพงสี่เหลี่ยมผืนผ้า หนา 20 เซนติเมตร เป็นฝายคอนกรีตเสริมเหล็กขนาด 12 มิลลิเมตร วางห่างกันทุกระยะ 30 ซม. จำนวน 2 ชั้น ฝังตัวฐานฝายลงในพื้นที่ลุ่มห้วย 0.80 เมตร ตัวฝายสูงจากพื้นลุ่มห้วยประมาณ 1.00-1.50 เมตร ช่วงเปิดเท่ากับความกว้างของก้นลุ่มห้วย ป้องกันด้านหน้าและหลังฝาย โดยการวางหินเรียงมีความลาดข้าง 1:1.5

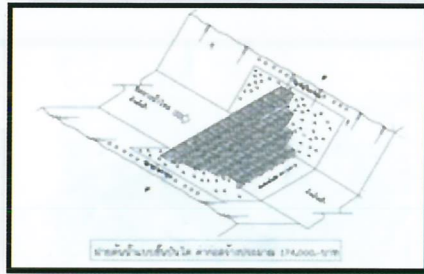

3.5 ฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก มีการออกแบบเฉพาะ มีความแข็งแรงทนทาน การดำเนินการก่อสร้างต้องมีข้อพิจารณาพิเศษ เพราะเป็นฝายที่ต้องมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าฝายอื่นๆ

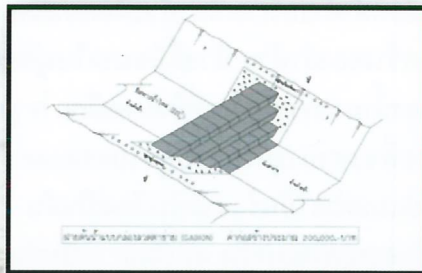

3.6 ฝายประยุกต์ เป็นการประยุกต์ใช้วัสดุอุปกรณ์อื่นๆ เช่น การใช้กิ่งไม้ บรรจุหินกรวดในร่องห้วยแล้วนำมาเรียงเป็นรูปฝายกันล้าห้วย หรือการประยุกต์เทพื้น ฉาบลงบนฝายเรียงด้วยถุงดินทราย ซึ่งเป็นการใช้ภูมิปัญญาในการนำวัสดุอุปกรณ์ ที่ชุมชนสามารถหาได้มาใช้ในการก่อสร้าง

รูปแบบของฝายตามแบบมาตรฐานของกรมทรัพยากรน้ำ

ฝายต้นน้ำแบบชั้นบันได

ฝายต้นน้ำแบบกล่องลวดตาข่าย (GABION)

ฝายต้นน้ำแบบคอนกรีตบล็อก

ข้อพิจารณาเพื่อการกำหนดรูปแบบและการดำเนินการก่อสร้างฝายต้นน้ำ

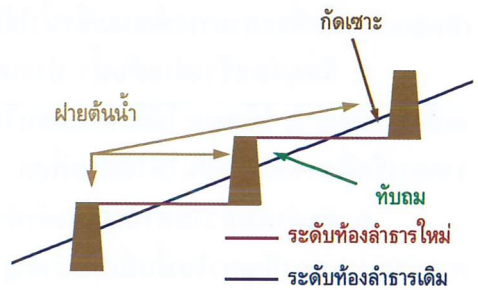
1. การพิจารณาเพื่อการกำหนดจุดในการก่อสร้าง ไม่ควรอยู่ตรงที่มีความคดโค้งเพราะ โอกาสการไหลของน้ำจะกัดเซาะริมตลิ่งทำความเสียหายต่อฝายและตลิ่งห้วย ดังนั้นจึงควรเลือกทำฝายบริเวณที่ลำห้วยมีลักษณะตรงมากกว่า
2. ขนาดความกว้างของลำห้วย ห้วยที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีปริมาณน้ำที่มากกว่า มีความแรงในการไหลของน้ำมากกว่าลำห้วยที่มีขนาดเล็กกว่า รูปแบบของฝายที่สัมพันธ์กับความแข็งแรงในการที่จะสามารถรองรับความแรงและปริมาณน้ำได้ดี ห้วยที่มีขนาดเล็กควรเป็นฝายรูปแบบฝายไม้หรือฝายหินเรียงเป็นต้น
3. ความลึกหรือความสูงของตลิ่ง ตลิ่งต้นควรเป็นฝายท้องถิ่น ตลิ่งสูงอาจเป็นฝายคอนกรีตหรือฝายที่มีความแข็งแรงมาก

4. ความชันและความลาดเอียงของลำห้วย ห้วยที่มีความชันมากควรพิจารณาสร้างฝายดีหรือมีจำนวนมากพอที่จะสามารถลดความแรงและชะลอการไหลของน้ำให้ช้าลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ลักษณะสัณฐานห้วย เป็นหิน ททราย กรวดหรือหิน ควรเลือกรูปแบบตามความเหมาะสมกับสัณฐานเพื่อลดปัญหาเทคนิคในการก่อสร้าง เช่น ห้วยที่เป็นหินหากจะสร้างฝายไม่คงทำได้ยากกว่าฝายหินหรือการใช้คอนกรีตเป็นต้น

6. ข้อมูลปริมาณน้ำ ความรุนแรงในการไหลของน้ำ ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลประจักษ์ที่ชุมชน ได้พบเห็นมาโดยตลอด

ตำแหน่งโครงสร้างควรสร้างบริเวณตอนปลายของลำธารหรือร่องน้ำ (Second Or Third Order) โดยจะสามารถดักตะกอนและเก็บกักน้ำในฤดูแล้งได้ดี สามารถอำนวยความสะดวกเป็นแหล่งน้ำของชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วย แต่ต้องระมัดระวังในการกำหนดตำแหน่งของ

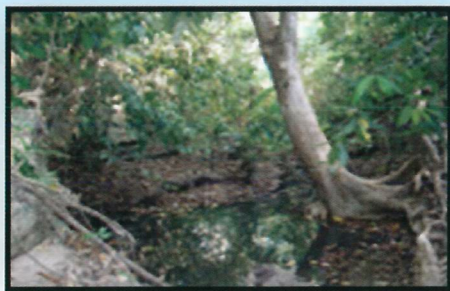
โครงสร้างและระดับของโครงสร้างแต่ละแห่งให้เหมาะสมกัน กล่าวคือ สันของโครงสร้างที่อยู่ต่ำกว่าจะต้องสูงเสมอฐานของโครงสร้างที่อยู่เหนือขึ้นไป ซึ่งมีแบบโครงสร้างมาตรฐานในการก่อสร้าง สามารถประสานในรายละเอียดที่หน่วยงานสนามในพื้นที่

ข้อควรคำนึงในการสร้างฝายต้นน้ำ

1. ควรสำรวจสภาพพื้นที่ วัสดุก่อสร้างตามธรรมชาติ และรูปแบบของฝายต้นน้ำที่เหมาะสมกับภูมิประเทศให้มากที่สุด

2. ต้องคำนึงถึงความแข็งแรงให้มากพอที่จะไม่เกิดการพังทลายเสียหายในขณะที่ฝนตกหนักและกระแสน้ำไหลแรง

3. ควรก่อสร้างในบริเวณลำห้วยที่มีความลาดชันต่ำและแคบ เพื่อจะได้ฝายต้นน้ำในขนาดที่ไม่เล็กเกินไป อีกทั้งยังสามารถกักน้ำและตะกอนได้

4. สำหรับฝายกั้นถาวรและฝายถาวร ควรก่อสร้างฐานให้ลึกถึงหินดานร่องห้วย (Bedrock) เพื่อที่จะสามารถดักและดึงน้ำใต้ดินเหนือฝายได้

5. วัสดุก่อสร้างฝายต้นน้ำ ประเภทกิ่งไม้ ท่อนไม้ ที่นำมาใช้ในการสร้าง จะต้องระมัดระวัง ใช้เฉพาะไม้ล้มขนอนนอนไพรเป็นลำดับแรก ก่อนที่จะใช้กิ่งไม้ ท่อนไม้ จากการริดกิ่งหากถ้าจำเป็นให้ใช้น้อยที่สุด

6. จัดลำดับความสำคัญของลำห้วย และต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมและความรุนแรงของปัญหาในพื้นที่เป็นสำคัญ หากมีสภาพป่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์หรือมีต้นไม้นานาแน่น ความจำเป็นก็จะลดน้อยลง อาจจะสร้างบางจุดเสริมเท่านั้น

การบำรุงรักษาฝายต้นน้ำ

เนื่องจากฝายแต่ละชนิดมีการใช้วัสดุและมีอายุการใช้งานแตกต่างกัน วัสดุแต่ละอย่างที่ใช้อาจเสื่อมสลายตามธรรมชาติ ฉะนั้นควรมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และเป็นปกติในแต่ละปีก่อนฤดูฝนจะมาถึง เช่น ถ้าหากเป็นฝายเศษไม้ หรือฝายกระสอบทราย ควรมีการซ่อมแซมเสาหลักและเพิ่มเติมส่วนประกอบที่ชำรุด ส่วนฝายกั้นถาวรและฝายถาวรนั้น ควรหมั่นตรวจสอบร่องรั่วซึมของน้ำบนตัวฝายตลอดจนสิ่งกีดขวางทางน้ำเป็นประจำทุกปี ส่วนฝายที่มีวัตถุประสงค์ในการเก็บกักน้ำเพื่อประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่ง ถ้าหากมีตะกอนทับถมมากควรมีการขุดลอกเพื่อให้มีพื้นที่กักเก็บน้ำได้เพียงพอ

ประโยชน์ของฝายต้นน้ำ

1. ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดินและลดความรุนแรงของกระแสน้ำในลำธาร ทำให้ระยะเวลาการไหลของน้ำเพิ่มมากขึ้น ความชุ่มชื้นเพิ่มขึ้น และแผ่ขยายกระจายความชุ่มชื้นออกไปเป็นวงกว้างในพื้นที่ทั้งสองฝั่งของลำห้วย
2. ช่วยกักเก็บตะกอนและวัสดุต่างๆ ที่ไหลลงมากับน้ำในลำห้วยได้ดี เป็นการช่วยยืดอายุแหล่งน้ำตอนล่างให้ดินเงินช้าลง คุณภาพของน้ำจะมีตะกอนปะปนน้อยลง
3. ช่วยเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและการทดแทนของสังคมพืชให้แก่พื้นที่โดยรอบ
4. ทำให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของมนุษย์และสัตว์ป่าต่างๆ ตลอดจนนำไปใช้ในการเกษตรได้อีกด้วย
5. ช่วยลดความรุนแรงของการเกิดไฟฟ้าในฤดูแล้ง

กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
180/3 ถนนพระรามที่ 6 ซอย 34 แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2271 6000 www.dwr.go.th